



Brottsoffer i brottmål

Det är av största vikt att brottsoffer har möjlighet att ge sin syn på saken i samband med rättegången mot gärningsmannen. Även om huvudsyftet med en brottmålsrättegång är att pröva gärningsmannens ansvar, kan brottsoffret i allmänhet delta aktivt och självständigt i förfarandet. Genom 2012 års direktiv om brottsoffers rättigheter stärks dessa rättigheter, däribland de processuella rättigheterna.

Brottsoffrens roll i brottmål och lagstiftningen om detta skiljer sig avsevärt från en medlemsstat till en annan. I syfte att införa en miniminivå för brottsoffers rättigheter i alla medlemsstater har EU antagit flera **rättsakter** med gemensamma bestämmelser om skydd och stöd för brottsoffer. Det rör sig om övergripande instrument om brottsoffers rättigheter i allmänhet, mer specifika instrument om skyddsåtgärder och ekonomisk ersättning till brottsoffer samt instrument med materiella bestämmelser om människohandel och sexuellt utnyttjande av barn.

Stärkta rättigheter för brottsoffer i EU

- Genom [direktiv 2012/29/EU om fastställande av miniminormer för brottsoffers rättigheter och för stöd till och skydd av dem](#) garanteras att personer som blivit utsatta för brott erkänns som brottsoffer, behandlas med respekt, erhåller skydd och stöd samt får tillgång till rättslig prövning. Direktivet ersätter [2001 års rambeslut](#) om brottsoffrets ställning i straffrättsliga förfaranden och stärker på ett betydande sätt brottsoffrens och deras **familjemedlemmars** rätt till information, stöd och skydd samt brottsoffrens processuella rättigheter i samband med straffrättsliga förfaranden. Direktivet föreskriver också att medlemsstaterna ska tillhandahålla lämplig fortbildning om brottsoffers behov för tjänstemän som kan förväntas komma i kontakt med brottsoffer, och främja samarbete mellan medlemsstaterna och samordning mellan nationella myndigheter i fråga om åtgärder för att tillvarata brottsoffers rättigheter.

EU:s medlemsstater ska ha införlivat direktivets bestämmelser i sin nationella lagstiftning senast den **16 november 2015**.

Generaldirektoratet för rättsliga frågor har utarbetat [en vägledning](#) för att bistå medlemsstaterna i denna process. Dokumentet innehåller klargöranden av var och en av direktivets bestämmelser och ger förslag till hur bestämmelserna kan genomföras på bästa sätt. Det hjälper också nationella myndigheter, rättstillämpare och berörda tjänsteleverantörer att förstå vad som krävs för att de rättigheter som anges i direktivet ska bli verklighet överallt i EU.

- När det gäller **specifika grupper av brottsoffer** finns det EU-lagstiftning som syftar till att ytterligare stärka skyddet och stödet för [människohandelns offer och för barn som drabbats av sexuellt utnyttjande och barnpornografibrott](#).
- När det gäller att stärka **skyddet för brottsoffer i allmänhet** har EU antagit två instrument om erkännande av skyddsåtgärder som antagits i andra EU-länder, nämligen [2011 års direktiv om den europeiska skyddsordern](#) och [2013 års förordning om ömsesidigt erkännande av skyddsåtgärder i civilrättsliga frågor](#). Dessa rättsakter innebär att brottsoffer eller personer som riskerar att utsättas för brott kan förlita sig på besöksförbud och andra typer av skyddsåtgärder som utfärdats i ett EU-land, även om de reser eller flyttar till ett annat EU-land. Båda instrumenten är tillämpliga i EU sedan den 11 januari 2015.

Den här sidan sköts av Europeiska kommissionen. Informationen på denna sida avspeglar inte nödvändigtvis Europeiska kommissionens officiella ståndpunkt. Kommissionen påtar sig inte något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. Vänligen läs den rättsliga informationen för upplysningar om upphovsrätten till EU-sidor.

Senaste uppdatering: 18/01/2019